

בס"ד. שיחת יום ה' דחג הסוכות ה'תנש"א
 — ל"צבאות השם" שיחיו —

בלתי מוגה

א. אמרו את י"ב הפסוקים ומאמרי רז"ל.

ב. עניני התורה קשורים, כידוע, בזמנים מסויימים, היינו, שבכל זמן ישנם ענינים השייכים במיוחד לזמן זה. וכמובן, כאשר יהודים נפגשים, ראוי שיעסקו בעניני התורה של אותו יום. ובנדו"ד — פרשת "וזאת הברכה" (כדלקמן ס"ד).

ובהקדים:

כללות הענין שלכל יום ישנם עניני תורה המיוחדים לו — מודגש ביותר בימים אלו, ימי חול המועד שבכאו"א מהם ישנה קריאה בתורה המיוחדת לו — היינו, שהקריאה בתורה דיום השבת היא שונה מהקריאה דשני ימים הראשונים דיו"ט, ועד"ז הקריאה דיום ראשון וכן הקריאה דהיום, יום שני, קריה"ת דימים שלאח"ז,

[ומכיון שבכל יום מתפללים ומבקשים על הגאולה, יה"ר שהקריה"ת של הימים הבאים תהי' בירושלים עיה"ק לאחר שכאו"א מאתנו בתוך כלל ישראל וכאו"א מכם בתוכי, "בנערינו ובזקנינו גו' בבנינו ובבנותינו", נהי' כולנו ביחד בארץ ישראל, ושם גופא — בירושלים עיה"ק, ושם גופא — בביהמ"ק, וכמובן — כאשר הלימוד והקריאה בתורה הם בביהמ"ק, אזי מעלת וקדושת התורה כו' היא באופן הכי נעלה.

אמנם, גם בהלימוד והקריאה בתורה בזמן הזה, ככל ביהכנ"ס וביהמ"ד, "מקדש מעט"² ישנה מעלה וקדושה גדולה וכו'].

ולאידך גיסא — לכל הקריאות בכל הימים יש מעלה משותפת שבאה לידי ביטוי בברכה שמברכים לפני קריאת התורה — וכפי שאמרתם היום בבוקר בברכות השחר — את הברכה ד"אשר בחר בנו מכל העמים ונתן לנו את תורתו". כלומר, שהביטוי העיקרי לזה שהקב"ה בחר את בני" מכל העמים להיות לו לעם הוא בזה ש"נתן לנו את תורתו", תורתו של הקב"ה, שעיי"ז נתן לנו את עצמו כביכול, וכידוע ש"אנכי" ר"ת "אנא נפשי כתבית יהבית"³

(3) שבת קה, א.

(1) בא יו"ד, ט.
 (2) ראה מגילה כט, א.

– שהקב"ה "הכניס" ו"נתן" את עצמו בתורה. וענין זה הוא בשוה ביחס לכל קריאה בתורה בכל ספר תורה בכל ביהכנ"ס כולל גם בביהכנ"ס זה, ולכן קודם קריאה"ת, בכל ס"ת ובכל ביהכנ"ס [וגם בזה"ז] מברכים ברכה זו.

ג. ויש להוסיף במעלת הלימוד והקריאה בתורה (בכל זמן ובכל מקום) ע"פ הידוע שהתורה נקראת "תורה אור"⁴, היינו שמהלימוד בתורה מקבלים הוראות ברורות ומאירות שמביאות אור בחייו של כאו"א מישראל, כולל גם – ילדים קטנים ביותר.

דוגמא לדבר (שהוראות התורה מאירות גם את חייו של ילד קטן):

כל ילד רואה שעל פתח חדרו יש מזוזה. וכאשר הוא מבחין במזוזה ורואה את החידוש שבדבר, הרי הוא שואל מה נמצא בתוך נרתיק המזוזה, ועונים לו פרשה בתורה. ומוסיפים לבאר לו – במענה להתעניינות שלו בחידוש שבזה – את תוכן הענין שבמזוזה, והיינו שרצון הקב"ה הוא אשר במקום שבו ישן ילד יהודי, תהי' מחוברת לכותל הבטחת הקב"ה ובקשתו לכאו"א מישראל – "שמע ישראל ה' אלוקינו ה' אחד"⁵ – שהקב"ה הוא "אלוקינו", ה' שלנו, והוא "ה' אחד" – האחד והיחיד בעולם. וכפי שאמרתם זה-עתה⁶ – "בראשית ברא אלקים את השמים ואת הארץ"⁷, שישנו עולם המתחלק ל"שמים" וכל צבאיהם ו"ארץ" וכל צבאי, וכל זה נברא ונתחדש מאין ליש ממש ע"י הקב"ה – "ברא אלקים",

והקב"ה, בורא השמים והארץ, נתן לכאו"א מישראל את התורה כדי להביא בשמים ובארץ את דברי הקב"ה, מצוותיו והוראותיו.

[ובכלל זה – שבנ"י יביאו את דבר ה' גם אל המלאכים המקשיבים ללימוד התורה של ילדי ישראל, ובימים דפ' וזאת הברכה, כאשר הילדים לומדים פסוקים מפרשה זו, אזי המלאכים והשמים והארץ וכל אשר בהם מאזינים לפסוקים אלו, ואע"פ שאינם מסוגלים להבין, הרי הקב"ה שבראם נתן בהם כח להרגיש את מה שכתוב בכל פסוק מפסוקי התורה שמוזכרים ונלמדים בעולם].

ולהעיר, שבפרשה זו, הכתובה במזוזה, ישנו גם ביטוי למעלתן של ישראל, כי כל יהודי יהי' מי שיהי' ומבלי הבדל מה מוצאו ואם הוא זקן או צעיר או ילד קטן ביותר – הרי הוא שייך לעם הזה שנקרא בשם "ישראל", שהוא שם כללי לכל עם ישראל.

ומטעם זה השם הכללי ד"ישראל" הוא ר"ת "יש ששים רבוא אותיות

(6) ב"ב הפסוקים ומאחז"ל.

(7) בראשית א, א.

(4) משלי ו, כג.

(5) ואתחנן ו, ד.

לתורה"⁸, כי, מספר הכללי דבני ישראל הוא "ששים רבוא" – דקאי על העוסקים בשליחות כללית ולימוד תורה לכלל ישראל באופן שלכאור"א מששים רבוא האנשים הכלליים יש "תלמידים הרבה" ועד לששים רבוא תלמידים ולהם עצמם ששים רבוא וכו' ועד לקיום ההבטחה⁹ "והי' מספר בני ישראל (אנשים נשים וטף) כחול הים אשר לא ימד ולא יספר".

ונמצא שדברי התורה והוראות התורה – הכתובים ע"ג המזוזה, ועד"ז שאר דברי התורה – יש בהם הוראות מאירות בחיי היום-יום של כל ילד מישראל.

ד. ועתה נבוא לביאור הענין המיוחד שבשיעורי התורה דימים אלו –

פ' וזאת הברכה:

לכל לראש – לפרשה זו ישנה מעלה מיוחדת להיותה סיום התורה: שכן, כידוע, התורה מחולקת לנ"ג פרשיות כנגד מספר השבועות שבשנה (כולל גם השבועות דימים טובים שבהם מפסיקים לקרוא על סדר הפרשיות וקוראים קריאה המיוחדת להם) ובשמחת תורה (בעוד כמה ימים) מסיימים את קריאת כל הפרשיות כאשר מסיימים את קריאת פרשת וזאת הברכה (שבשנה זו קוראים אותה זה שלושה שבועות ברציפות).

[ולהעיר (גם) בעת הסיום אשר מברכים "אשר בחר בנו מכל העמים ונתן לנו את תורתו", חוזרים ומדגישים אודות התאחדות בנ"י עם הקב"ה ונתן התורה שבחר בכאור"א מישראל, החל מהילדים הקטנים, ונתן לו את התורה,

ועד"ז חוזרים ואומרים ברכה זו כאשר תיכף לאחר הסיום חוזרים ומתחילים את התורה מחדש ב"בראשית ברא אלקים" (הפסוק שהזכרתם זה עתה) ושניהם – הסיום ד"וזאת הברכה", וההתחלה ד"בראשית ברא אלקים" – נקראים באותו מנין באותו ביהכנ"ס, בהמשך אחד, באותן ברכות (שאמנם חוזרים עליהם בכל פרשה בפ"ע, אבל) בנוסח ובתוכן שוה].

ונוסף ע"ז – בפרשה זו מודגשת במיוחד השייכות של כאור"א מישראל לתורה, והיינו בתחילתה, בפסוק¹⁰ "תורה צוה לנו משה מורשה קהלת יעקב":

תוכן הענין דירושה הוא, שהילד של המוריש יורש הכל אך ורק מפני שהוא היורש ואין זה תלוי במידת השכל שלו וכיו"ב, ועד"ז בנוגע לתורה שהיא "מורשה" של כאור"א מישראל בשביל זה לבד שהוא בן או בת לעם ישראל ו"קהלת יעקב", כי התורה היא "תורתו" של הקב"ה ועל כאור"א מישראל נאמר

(10) לג, ד.

(8) מג"ע אופן קפו.

(9) הושע ב, א.

"בנים אתם לה' אלקיכם"¹¹.

וכשם שהיורש (בגשמיות) יורש הכל מיד שנולד, כך כאו"א מ"קהלת יעקב" יורש מיד שנולד את כל התורה (מ"בראשית ברא אלקים" ועד "לעיני כל ישראל"), והחילוקים בין בני"י הם רק באיזו מידה כאו"א "שומר" על הירושה ועוסק בלימוד התורה – שכאשר מגיע ל"בן חמש" לומד מקרא, ולפנ"ז – אמו ואביו או אח ואחות גדולים ממנו מלמדים אותו פסוקים מהתורה (אם בלה"ק ואם בשפה אחרת, ובלבד שהילד יבין טוב יותר).

וכאשר הילד לומד ומבין דברי תורה כדבעי – הודות לזה שהוריו בחרו לו מחנכים ומחנכות טובים המשתדלים שהוא בעצמו יבין את דברי התורה – אזי התורה ממלאת את כל המציאות שלו, והוא מבין שהיא נותנת לו חיות, ובל' הכתוב¹² – "חיינו ואורך ימינו",

[כמודגש בדוגמא הנ"ל ממצות מזוזה – שדברי התורה ממלאים את חייו הגשמיים של ילד יהודי, שלכן המזוזה (חלק מהתורה) נמצאת גם בחדר שבו הילד ישן ומשחק או אוכל ושותה ועושה את עניניו הגשמיים, ובהדגשה יתירה – כאשר ילד יהודי לומד תורה בפועל בעת האכילה ושת"י וכיו"ב, כנהוג בישראל ובמיוחד בין ילדים,

– ויש לעורר שכדאי לחזק ולבסס מנהג זה שכאשר שני ילדים נפגשים יהי' "שנים שיושבים ועוסקים בתורה"¹³ וכ"ש כאשר יש יותר משני ילדים ויותר משלשה, שעיי"ז מחזירים יותר את התורה לתוך חיי הילדים, והיא נותנת להם חיים]

ובכלל זה – תוספת חיים ואריכות ימים בפשטות, אורך ימים ושנים בריאות, ומכיון שהשנים יהיו מלאות ביהדות, "אידישע יאָרן", ממילא יהיו מלאות בכרכות מאת הקב"ה,

כולל גם – שמירה והגנה מהשפעות בלתי-רצויות, היינו, שגם כאשר דרים בין אומות העולם יורגש ש"בחר בנו מכל העמים", ובכרכת התורה בכל בוקר יורגש מחדש כיצד מכל העמים הרבים שמסביב בחר הקב"ה דוקא בבני"י, וכתוצאה מבחירה זו הרי בודאי נותן את כל הדברים הטובים, כל טוב, ולכל לראש – הדבר הטוב ביותר – "תורתו", שהרי "נתן לנו" לכאו"א מישראל מיד שנולד (כנ"ל) "בעין יפה", מידו "המלאה הפתוחה הקדושה והרחבה".

(13) ראה אבות פ"ג מ"ו.

(11) פ' ראה יד, א.

(12) ראה ס"פ נצבים. האינינו לב, מז.

ה. מלבד ההוספה בכרכותיו של הקב"ה לכאו"א ממשותפי כינוס זה, שבאה ע"י לימוד התורה כנ"ל, ישנה עוד הוספה יתירה בכ"ז – כתוצאה מהמעלות הנוספות של הכינוס:

מצד הנאספים – שהתאספו יחד רבים מילדי ישראל (יותר משנים ויותר משלשה), וביחד עם הוריהם והמתנכים שלהם, מצד המקום – האסיפה היא בביהכנ"ס שהוא גם ביהמ"ד, ועוד ועיקר – מצד הזמן, שכל זה בודאי יוסיף יותר ברכות הקב"ה לכאו"א מהנאספים, בהוספה על הברכות לכל מי שעוסק בתורה בכל זמן ובכל מקום.

ויש לבאר גודל העילוי של הזמן בפרטיות יותר:

ימים אלו הם ימי יום-טוב, ובזה גופא – "זמן שמחתינו". ואע"פ שעיקר ושלימות השמחה היא בבית המקדש, בכ"ז ישנה השמחה גם בזמן הגלות, כמובן מזה שהחג נקרא "זמן שמחתינו" בתפילת מוסף של כל ימי החג (הן ביו"ט הן בשבת והן בחוה"מ) – התפילה שבה חוזרים על פסוקי קרבנות היום (אע"פ שאין מקריבים קרבנות בפועל), לאחר שקראו אותם בקריה"ת.

ולהעיר אשר כשם שהקריאה בתורה היא בהקדמת הברכה ד"אשר בחר בנו מכל העמים" כו', כנ"ל (וכן בברכה לאחרי), עד"ז גם אמירת פסוקי הקרבנות בתפלת מוסף היא בהקדמת ברכה שתוכנה הוא מעלתם של ישראל – "אלוקינו ואלקי אבותינו אלקי אברהם אלקי יצחק ואלקי יעקב", שבנוסח זה מודגש (א) שהקב"ה הוא "אלוקינו" של כאו"א מישראל, ו-(ב) שכאו"א מישראל הוא בן ל"אבות" אברהם יצחק ויעקב, בדוגמת השייכות של כל ילד, מיד שנולד, להוריו, כפי שנראה במוחש.

ולהוסיף דאע"פ שהקדמת הברכה בהזכרת שמו של הקב"ה ונתינת תודה כו' היא ענין עיקרי ואמונה פשוטה בחיי היום-יום של כאו"א מישראל, וכך מתנכים אותו והוא מרגיל את עצמו – לאו דוקא בנוגע ללימוד התורה, אלא גם בעניני אכילה ושתי' וכיו"ב, אעפ"כ לברכת התורה ישנה מעלה מיוחדת כי תוכנה – "ונתן לנו את תורתו" – הוא שע"י התורה הקב"ה "נתן לנו" את עצמו, "אנא נפשי כתבית יהבית", כנ"ל.

ויש לומר, שהקשר של כאו"א מישראל עם הקב"ה בעצמו (והקב"ה "גייט מיט" עמו), ישנו בעצם, גם לפני ששייך ללימוד והבנת התורה – מיד שנולד, וכנ"ל שמיד שנולד יש על המזווה בחדרו של התינוק שזה-עתה נולד את שמו של הקב"ה, וכאשר הוא גודל מעט הוא מתעניין לפשר הדבר ומספרים לו בפרטיות את כל הפרטים האמורים, ועד שהענין נעשה מובן בשכלו ומורגש בו בגלוי, כך שכאשר הוא נפגש עם ילדים לא יהודים הוא זוכר ש"בחר בנו מכל העמים" וכתוצאה מזה – התוצאה המתבקשת – "ונתן לנו (לכאו"א"

בלתי מוגה

מישראל) את תורתו",

ואזי הוא מבין שהתורה היא שלו, ולא עוד, אלא שהיא "חיינו ואורך ימינו" ומכיון ש"חיי" עם התורה – החל מהפירוש הפשוט שבזה, שלומד את התורה ומתנהג ע"פ ההוראות שלה, שהרי בתורה ישנם (גם) הוראות איך ילדים יהודיים צריכים להתנהג, והוריהם יודעים שמיד שהילדים נולדים צריכים להתנהג באופן המתאים למי שנולד לעם ש"אתה בחרתנו מכל העמים" כפי שאומרים גם בתפילת מוסף של ימי חול המועד –

ממילא זוכה לקבל את כל הברכות שבאות ע"י התורה, ותוספת ברכה – ב"זמן שמחתינו", כיון שאזי מוסיפים עוד יותר בלימוד התורה וקיום ההוראות שלה.

והענין בזה:

א' הפירושים בזה שהיו"ט נקרא "שמחתינו", ל' רבים, הוא שבחג הסוכות צריך כל ילד יהודי לשמח את כל הילדים היהודיים שנמצאים בסביבתו או שהוא יכול להגיע אליהם, ופשיטא – שהנהגתו צ"ל באופן כזה שיגרום שמחה ונח"ר להוריו, ע"ז שמתנהג כפי שראוי לילד יהודי להתנהג שזוהי הנח"ר הגדולה ביותר שיש לאביו ולאמו, ויתירה מזו – שגורם נח"ר לאבינו שבשמים, הקב"ה בעצמו – כפירוש הנוסף ב"שמחתינו" ל' רבים (מלבד הנ"ל שקאי על רבים מבנ"י ועד לכאו"א מישראל) – פירוש עמוק יותר ורחב יותר¹⁴ – שהשמחה היא כפולה, השמחה ד"ישמח ישראל בעושי"ו¹⁵ והשמחה ד"ישמח ה' במעשיו"¹⁶, היינו, שבימים אלו הקב"ה שמח עם כאו"א מישראל, ובכלל זה – ילד קטן ביותר.

ולאמיתו של דבר השמחה ד"ישמח ה' במעשיו" קיימת בכל ימות השנה, ובכל יום גופא – בכל רגע, אלא שהגילוי דשמחה זו – ועד לאופן של ריקוד ב"שמחת בית השואבה" הוא דוקא ב"זמן שמחתינו", חגה"ס, אבל כיון שבכל השנה כולה ישנו הענין ד"ישמח ישראל בעושי"ו, ממילא מובן שגם "ישמח ה' במעשיו" הוא כל השנה כולה, וממילא – כל השנה כולה זוכים לקבל את ברכתו של הקב"ה, וב"זמן שמחתינו" – "ליום חגיגנו"¹⁷ – מתחילים לראות בגלוי את מה שנכתב בר"ה ונחתם ביוהכ"פ.

ובעמדנו בחגה"ס עצמו – נפעלת בכ"ז הוספה מיום ליום, ובפרט שהיום נמצאים כבר לאחר חמשה ימים ב"זמן שמחתינו", וכבר מתכוננים ליום השישי וליום השביעי (שכולל את כל ימי השבוע),

(17) תהלים פא, ד. וראה לקו"ת דרושי ר"ה נד, רע"ד. ובכ"מ.

(14) ראה לקו"ת דרושי שמע"צ פח, ד ואילך.

(15) תהלים קמט, ב.

(16) שם קד, לא.

וכפי שכל ילד יודע – תיכף לאח"ז באים לשמחת תורה שאז (כאמור) מסיימים את פרשת "וזאת הברכה" ובאותו יום מתחילים לקרוא "בראשית ברא אלקים את השמים ואת הארץ", וכאו"א מאתנו, בתוך כלל ישראל, מקבל מהקב"ה את כל הברכות – הן אלו שקשורות ב"שמים" והן אלו שקשורות ב"ארץ",

וכל הברכות הללו נעשות הכנה קרובה לזה שבקרוב ממש כאו"א מאתנו, וכאו"א מכס וכאו"א מבנ"י בכל קצוי תבל – "בנערינו ובזקנינו גוי' בבנינו בבנותינו" יבואו בגאולה האמיתית והשלמה לארץ ישראל, ושם גופא – בירושלים עיר הקודש ובהר הקודש ובבית המקדש, ותיכף ומיד ממש.

*

ו. האמור לעיל הוא המשמעות וההוראה של כללות הזמן שבו אנו עומדים, היינו, שזוהי ההוראה המשותפת לכו"כ ימים ביחד, אמנם, כיון שהתורה נותנת לא רק הוראות כלליות (לכללות הזמן) אלא גם הוראות פרטיות (מיוחדות לכל יום בפרט), נבאר עתה את ההוראה המיוחדת שבשיעור התורה דיום זה – יום שני דפ' וזאת הברכה – הנוגעת להנהגה של יום זה בפרט.

[ובהקדמה – דמכיון שהשיעור היא כפ' "וזאת הברכה" שבשנה זו לומדים אותה בשיעורי חת"ת שלוש פעמים רצופות, יש להוראה זו תוקף מיוחד, כנ"ל].

ז. התחלת השיעור היומי בחומש – מ"שני" עד "שלישי" כפ' וזאת הברכה – היא:

"וללוי אמר גו"¹⁸, ובזה ישנה הוראה נפלאה (וכנ"ל שהוראות התורה "תורה אור" הם הוראות מאירות) לכאו"א מישראל, גם מי שאינו שייך לשבט לוי (שהרי הברכות שברך משה לכל שבט בפ"ע חזרו ונמשכו אח"כ לכל השבטים, שלכן הלימוד וההוראה של כל פ' וזאת הברכה שייך לכאו"א).

והענין בזה:

ענינו המיוחד של שבט לוי הוא דאע"פ שלוי הוא אחד משאר בניו של יעקב אבינו, בכ"ז נתייחד מכל השבטים לענין מיוחד המרומז בשמו – "לוי" – "ללו עליון וישרתוך"¹⁹ דקאי על הליווי לכהנים ("ללו עליון") ועל השירות להקב"ה ("וישרתוך"), היינו ששבט לוי נבחר לעבוד בבית המקדש.

(19) קרח יח, ב.

(18) לג, ח.

[וכשם ששבת לוי עבד בביהמ"ק הראשון ובביהמ"ק השני, כן יהי כשתחזור העבודה ד"תמידין כסדרן" בביהמ"ק השלישי (ובאופן ד"כמצות רצונך"), וי"ל ע"ד הרמז שאזי פירוש הפסוק "לילו עליך וישרתוך" יהי "לילו" – לכאו"א מישראל, ועפ"ז "ישרתוך" קאי (לכל לראש על הקב"ה, כנ"ל, ונוסף ע"ז – רומז) על זה ששבת לוי "משרת" את כאו"א מישראל ונותן בו מהקדושה המיוחדת דשבת לוי.

ולהעיר, שהשייכות של כאו"א לעבודת (וקדושת) שבת לוי היא פס"ד מפורש ברמב"ם²⁰ – "ולא שבת לוי בלבד, אלא כל איש ואיש .. אשר נדבה רוחו .. לעמוד לפני ה' לשרתו ולעבדו .. הרי זה נתקדש".

וכמובן מפס"ד זה, כאו"א מישראל יכול לעבוד עבודתו של שבת לוי בכל זמן, היינו שגם בחייו הפרטיים בימות החול יורגש ה"שירות" להקב"ה, ועאכו"כ בעת שמחה שהיום עצמו מסייע לעשות את ה"שירות" בשמחה וטוב לבב, שמחה גלוי, ובמיוחד – כשהשמחה נמשכת לא רק יום אחד אלא שבעה ימים רצופים שנקראים "זמן שמחתנו", והמשכם בשמע"צ ושמח"ת ועד להמשך על כל השנה כולה].

והנה, מכיון שהמעלה דשבת לוי היא ה"שירות" להקב"ה בביהמ"ק, מובן, שכאשר משה רבינו מברך את שבת לוי ומדבר בשבח, הרי לכל לראש עליו לפתוח בענין זה, ועאכו"כ ש"וזאת הברכה" נאמרה לאחר ל"ט שנים שהלכו ישראל במדבר וכבר בשנה השנית לצאת ישראל ממצרים הוקם המשכן והחלה בפועל העבודה דשבת לוי (כהנים שבו – בהקרכת קרבנות כו', והלויים – באופן ד"לילו עליך" וגם בני"י השתתפו בעבודת ביהמ"ק – "ישראל במעמדם").

ואעפ"כ – ראה זה פלא:

כאשר משה רבינו מדבר במעלת שבת לוי, מקדים תחילה ענין אחר לגמרי – "וורו משפטיך ליעקב ותורתך לישראל"²¹, היינו לימוד התורה לבני"י, ובכלל זה – לימוד עם "תינוקות של בית רבן",

כפירוש רש"י²², שבכללות אין זה ענינו המיוחד של שבת לוי, אלא של שבת ישכר, ואילו כאן, למרבה הפלא, רואים ש"וורו משפטיך גו"י" היא המעלה דשבת לוי. ולא עוד, אלא, שמשה רבינו מתחיל במעלה זו, ורק לאח"ז ממשיך "ישימו קטורה גו"י"²¹ – דקאי על העבודה בביהמ"ק.

(22) שם, יח.

(20) הל' שמיטה ויובל בסופן.

(21) לג, יו"ד.

ומזה יש ללמוד הוראה נפלאה (כנ"ל):

מכיון ששבט לוי הי' מקריב קרבנות להקב"ה, ואעפ"כ מעלתו העיקרית והראשונה היא שאנשי שבט זה היו מלמדי תורה, מחנכים ומדריכים, את בני ישראל, הן המבוגרים והן הילדים הקטנים – מובן, שהקב"ה מחבב ומייקר את הענין ד"יורו משפט"ך ליעקב גו"י יותר מאשר עבודת הקרבנות!

ובטעם הדבר – יש לומר:

מפני גודל המעלה דאהבת ישראל, שאצל הקב"ה יקר וחביב מאד כאשר עושים טובה ליהודי, כמ"ש (וחזרתם ע"ז כעת⁶) "ואהבת לרעך כמוך"²³ דרעך קאי על כאו"א מישראל, כי כל יהודי הוא ידיד ורע אמיתי לכאו"א מבנ"י, ובציווי זה הקב"ה נותן לכל יהודי את הכח שהאהבה תהי' "כמוך".

וכידוע שלגודל המעלה דאהבת ישראל קבע אדה"ז בסידורו אשר קודם התפילה בכל יום ויום (הן בימות החול והן בשבת ויו"ט או חוה"מ) יאמרו "הריני מקבל עלי מצות עשה של ואהבת לרעך כמוך"²⁴, כלומר, שלפני שיהודי פונה להקב"ה בבקשת צרכיו וטובה לעצמו, ואפילו לפני הסיפור בשבחן של ישראל – "מה טובו אהליך יעקב גו"י"²⁵ – מקדים ומקבל ע"ע כדיבור להתאחד עם כל בנ"י באהבה אמיתית, "כמוך".

ויש להוסיף, שברכות משה רבינו במעלת אהבת ישראל דשבט לוי ("יורו משפט"ך") נאמרו "לעיני כל ישראל", היינו שכל בנ"י שמעו שעיקר המעלה דשבט לוי היא פעולתם ביחס לבנ"י, שמתוך אהבת ישראל הם עוסקים בלימוד תורה לכאו"א מישראל ומקשרים אותו עם הקב"ה.

ח. זוהי, איפוא, ההוראה המיוחדת, ה"פקודת-יום", דיום שני בפ' וזאת הברכה (ובתוקף מיוחד, תוקף ד"חזקה" – בפעם השלישית ללימוד פרשה זו):

כשם ששבט לוי נתחלק מכל השבטים בכך שהתעסק ב"יורו משפט"ך ליעקב" מתוך אהבת ישראל, כך כאו"א מבנ"י צריך לפעול בלימוד התורה לשאר בנ"י ומתוך אהבת ישראל.

וההוראה היא לכאו"א, מבלי הבדל לאיזה שבט הוא שייך, כפס"ד הרמב"ם [הנ"ל] אודות כללות העבודה דשבט לוי – "ולא שבט לוי בלבד, אלא כל איש ואיש מכל באי העולם אשר נדבה ורחו. . . הרי זה נתקדש. . ."

(25) בלק כד, ה.

(23) קדושים יט, יח.

(24) ראה לקו"ש חכ"ה ע' 374 ואילך. וש"נ.

ויש לומר, שהענין ד"נדבה רחוז" הוא בדוגמת "נדיב לב" (כל' הכתוב²⁶ "נשאו לבו גו' נדבה רחוז"), היינו, דמכיון שיש לו לב יהודי – "נדבה לבו" – ולב יהודי בריא הוא לב שמתנהג ע"פ הוראות התורה שעל"י נאמר "כי הם חיינו ואורך ימינו", ומחי' את כל אברי הגוף באופן כזה שכאו"א מהם ימלא תפקידו בשליחות דהוראת משפטי התורה "ליעקב" ו"לישראל", כל (ילדי) ישראל שבסביבתו, החל מהאחים והאחיות שלו כו', ופשיטא – שהלב ממשיך חיות לאברי הגוף שלו עצמו, שכל אחד מהם יהי' חדור במילוי תפקידו (הן בשליחות הכללית של כל יהודי והן ב"פקודת-יום" המיוחדת לכל יום ויום, ובנדוד"ד – השפעת התורה לכל בני").

ולהעיר, שכללות עם ישראל דומה לגוף אחד – ישראל ר"ת "יש שישים ריבוא אותיות לתורה", כנגד שישים רבוא נשמות ישראל דקאי על הנשמות הכלליות שכל אחת מהן מתחלקת לשישים ריבוא נשמות פרטיות²⁷.

ט. ויהי רצון, שבקרוב ממש נזכה לתחיית המתים שאזי כל ריבוי הנשמות דכל הדורות יתאספו ביחד, ויהי' קיבוץ גלויות השלם האמיתי – קיבוץ כל הנשמות, החל מנשמות יעקב אבינו ומשה רבינו וכן נשמת נשיא דורנו כ"ק מו"ח אדמו"ר וכן נשמות הסבים והסבתות ואבותיהם כו' של כאו"א מכם, ועאכו"כ אלו שחיים עתה נשמות בגופים ויזכו לגאולה האמיתית והשלימה ביחד עם הגוף,

ואזי תתקיים בפועל כל ברכת משה רבינו לשבט לוי, ונוסף ע"ז ש"ירור משפטיך גו'" – ששייך גם בזמן הגלות, יקויים גם המשך הכתוב – "ישמו קטורה גו'" – בעבודת ביהמ"ק בפועל, "ליום בדוכנם" ש"ילוו" לכהנים בעבודתם, ו"ישרתוך" לכאו"א מישראל, שהרי אזי יתקבצו יחד כל בני "והקיצו ורננו שוכני עפר"²⁸ ובכללם י"ב השבטים ועמהם שבט לוי, ג' האבות וד' האמהות,

וכולם יחד יבואו לארצנו הקדושה, ושם גופא – בירושלים עיר הקודש ובהר הקודש ובבית המקדש.

*

י. כנהוג, יסיימו בעשיית כאו"א מכם שליח לצדקה ש"מקרב (ומזרז) את הגאולה"²⁹ האמיתית והשלימה, ויהי'ר שע"י צדקה זו, בהוספת כסף שאתם תתנו מהדמי-כיס שלכם – תזרו ותמהר עוד יותר את הגאולה האמיתית

(28) ישעי' כו, יט.

(29) ב"ב יו"ד, א. וראה תניא שם.

(26) ויקהל לה, כא.

(27) ראה תניא פל"ז.

והשלימה ע"י משיח צדקינו, של כל בני"י, נשמות בגופים, "בנערינו ובזקנינו גו' בכנינו ובכנותינו".

*

יא. כעת נסיים, כנ"ל בשליחות-מצוה לצדקה, ויתנו לכאו"א מכם, ג' מטבעות, וכנהוג בשנים האחרונות — שנים מהם לתת לצדקה, ואחד — לעשות בו כטוב בעיניכם, באופן יהודי כשר ומוצלח,

וזה יחיש עוד יותר את הגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו, וממילא, ההמשך ד"זמן שמחתינו" יהי' בביהמ"ק השלישי, "מקדש אדני כוננו ידיך"³⁰, שכולנו ביחד — נשמות בגופים "בנערינו ובזקנינו גו' בכנינו ובכנותינו" נבוא תיכף ומיד ממש, "וארו עם ענני שמיא"³¹, לעזרת ביהמ"ק (הנמצא באה"ק, ושם גופא — בהר הקודש) ונמשיך שם את שמחת בית השואבה בלילה זה, ויתקיים "ושאבתם מים בששון ממעיני הישועה"³² — הישועה האמיתית והשלימה דביאת משיח צדקנו,

ובדרך ממילא כל הימים הבאים יהיו בתכלית השלימות, החל מ"פתקא טבא", כלשון הרגיל בנוגע להושענא רבה³³, ותיכף לאח"ז — שמע"צ שבו כאו"א קולט וסופג ומחדיר בתוך עצמו את כל הברכות וההמשכות והשמחות של חודש תשרי בכלל ושל "זמן שמחתנו" במיוחד (החל משני ימים ראשונים שבו וההמשך ביום הש"ק ושמחת ביה"ש בימי חוה"מ כו'),

ועוד והוא העיקר — שתיכף ומיד לאחר תפילת ערבית דלילה זה נחגוג שמחת בית השואבה "ממעייני הישועה" בארצנו הקדושה, בירושלים עיר הקודש ובהר הקודש ובעזרת ביהמ"ק, "בנערינו ובזקנינו גו' בכנינו ובכנותינו".

[קודם חלוקת המטבעות לצדקה, אמר כ"ק אדמו"ר שליט"א:]

נהוג לסיים בניגון הקשור במשיח צדקנו, וכן יעשו עתה בניגון שמח זה, ואח"כ תהי' חלוקת הצדקה ע"י השלוחים וה"טנקיסטים".

[ניגנו "ווי וואַנט משיח נאַו",

אח"כ נתן כ"ק אדמו"ר שליט"א לכאו"א מהמדריכים והמדריכות שיחיו, מטבעות של עשר סענט, לתת לכאו"א מהנוכחים שיחיו ג' מטבעות: ב' מהם לתת לצדקה, והג' — לעשות בה כטוב בעיניהם].

(32) ישע"י יב, ג.
(33) זח"ג לא, סע"ב.

(30) בשלח טו, יז.
(31) דניאל ז, יג.